

به نام خالق عشق و زیبایی

درس روش های تدریس و کاربرد فناوری های نوین در آموزش

ج ۱ - 3/12/1402

مدرس: دکتر مریم براتعلی

مبانی فلسفی نظریه های یادگیری

- مکاتب فلسفی ← فلسفه تعلیم و تربیت ← استلزامات تربیتی
- ← نظریات روانشناسی یادگیری ← الگوهای تدریس-یادگیری
- ← استراتژی های یاددهی-یادگیری

از جمله منابع درس این ترم:

- تربیت مبتنی بر مغز در نظام های آموزشی و تربیتی مریم براتعلی انتشارات جهاد دانشگاهی
- روانشناسی پرورشی دکتر علی اکبر سیف
- نظریه های یادگیری ترجمه سیف
- برخی مقالات روز داخلی و خارجی در حوزه تدریس و کاربرد تکنولوژی های نوین در آموزش
- و ...

یادگیری چیست؟

- یادگیری فرایند تغییرات نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه {شامل نگرش، افکار، رفتار قابل مشاهده یا عملکرد} که از طریق تجربه حاصل می شود.

۴ ذات اصلی مغز انسان :

- ۱- مغز انسان ذاتا بدبین است .
- ۲- مغز انسان ذاتا تنبل و رفاه طلب است .
- ۳- مغز انسان ذاتا معتاد و وابسته است .
- ۴- مغز انسان ذاتا لجباز است .

در زمینه تغییرات و یادگیری و سرنوشت سازی حضرت علی (ع) می
فرمایند:

- مراقب افکارت باش که گفتارت می شود؛
- مراقب گفتارت باش که رفتار می شود؛
- مراقب رفتار باش که عادت می شود؛
- مراقب عادت باش که **شخصیت** می شود؛
- و مراقب **شخصیت** باش که **سرنوشت** می شود.

سرنوشت را
می توان از
سر نوشت!

ویژگی های ورودی یادگیرندگان و سنجش آغازین

- رفتار ورودی یا هدف ورودی یعنی چه؟
- رفتار ورودی به آمادگی های فرد برای برای یادگیری هدفهای آموزشی (نهایی و تکوینی) اشاره میشود. یعنی آنچه یادگیرنده قبلا آموخته که برای یادگیری مطالب تازه پیش نیاز محسوب می شود و همچنین کلیه تجارب مثبت و منفی حاصل از آموخته های قبلی او را که بر یادگیری مطلب تازه مؤثرند رفتارهای ورودی او می نامیم .

سنجش آغازین چیست؟ (Preassessment)

- سنجش آغازین یا ارزشیابی آغازین نخستین اقدام معلم از بابت ارزشیابی فراگیران است. و معمولاً به دو منظور یعنی پاسخ به دو پرسش زیر استفاده میشود:
- ۱- آیا یادگیرندگان از قبل بر دانش ها و مهارت‌های پیش نیاز درس تازه تسلط کسب کرده اند؟ **(رفتار ورودی)**
- ۲- یادگیرندگان چه مقدار از هدفها و محتوای درس **تازه** را قبلاً یادگرفته اند؟ **(Pretest)**

ویژگی های ورودی عاطفی

- ویژگی های ورودی عاطفی نشان دهنده انگیزش یادگیری یا همان علاقه به درس است.
- همه می دانیم که علاقه به درس: دقت، کوشش و پشتکار یادگیرنده را افزایش می دهد و بر یادگیری او تأثیر مثبت دارد.

اعتقاد **بلوم** در رابطه با ویژگی های ورودی عاطفی در یادگیری

• آنچه که تعیین کننده ویژگی های ورودی عاطفی یا انگیزش فراگیر برای یادگیری یک موضوع تازه است، تصورات او از موفقیت ها و شکستهای است که در گذشته از موضوعات مشابه با موضوع تازه کسب کرده!

این عواطف مثبت یا منفی ابتدا مشخص و محدود به درسهای خاص مدرسه است، اما با افزایش تجارب مثبت و منفی، این عواطف گسترش می یابد و تا آنجا وسعت پیدا می کند که تمام دروس مدرسه ای و آموزشگاهی را در بر می گیرد.

مرتبط با ویژگی های ورودی عاطفی ؛ مفهوم خود تحصیلی (خودپنداره تحصیلی) {ACADEMIC SELF-CONCEPT}

- تجربه های موفقیت آمیز و شکست آمیز فراگیر در سالهای نخست یادگیری آموزشگاهی ابتدا تصورات او را در رابطه با توانایش نسبت به موضوعات بخصوص درسی تحت تأثیر قرار میدهد که «عاطفه مربوط به موضوع درسی» نام دارد.
- بعد از کسب تجارب بیشتر از این نوع، عاطفه مربوط به آموزشگاه شکل می گیرد و سرانجام مفهوم «**خود تحصیلی (خودپنداره تحصیلی)**» در فراگیرتشکیل می شود.

با توجه به شکل گیری مفهوم خودپنداره تحصیلی، راههای مقابله با مشکل کمبود انگیزه یادگیری چیست؟ (با توجه به دوره های سنی مختلف)

- همچنین برای جلسه بعدی اصطلاح «اثر پیگمالیون» را نیز سرچ می کنید.

- این کوئیز (جلسه ی ۱۷ اسفند ۱۴۰۲) برای جلسه بعدی پاسخ داده شود !

نحوه انجام کوئیز هر جلسه در کلاس و تحویل برای جلسه بعدی :

- کوئیز شماره ۲ تاریخ عنوان شدن کوئیز در کلاس
نام و فامیل دانشجو
مربوط به جلسه ی دوم کلاس مبانی فلسفی نظریه های یاددهی-یادگیری
- ۱-۲- ؟

برای جلسه بعدی کلاس

- برای مطالعه بیشتر راجع به مبحث «ویژگی های ورودی یادگیرندگان و سنجش آغازین» به فصل ششم کتاب روانشناسی پرورشی از دکتر علی اکبر سیف مراجعه نمایید و برای جلسه بعد این فصل را کامل مطالعه کرده باشید.

-
- سبک های یادگیری چیست؟
 - انواع سبک های یادگیری کدامند؟
 - سبک های یادگیری شناختی را توضیح دهید.

LEARNING STYLE

سبک یادگیری چیست؟

- اشاره به نحوه ی یادگیری
- سبک های یادگیری ترجیحات فرد هستند نه توانایی های او..

یک دسته بندی از سبکهای یادگیری (از نگاه دکتر علی اکبر سیف):

- ۱- سبکهای یادگیری شناختی: طریقی که شخص موضوعات را ادراک میکند، اطلاعات را به خاطر می سپرد؛ درباره مطالب می اندیشد؛ و مسائل را حل می کند.
- ۲- سبکهای یادگیری عاطفی: در برگیرنده ویژگی های شخصیتی و هیجانی یادگیرنده مانند پشتکار، اراده، تنها کار کردن یا بادیگران کار کردن، پذیرش یا رد تقویت کننده های بیرونی است.
- ۳- سبک های یادگیری فیزیولوژیکی: جنبه زیست شناختی داد و دربرگیرنده واکنش فرد به محیط فیزیکی موثر بر یادگیری است مثل ترجیح دادن مطالعه در روز یا شب؛ یا ترجیح دادن مطالعه در محیطهای گرم یا سرد.....

سبک های یادگیری شناختی

- این سبک ها به صورت راههایی که شخص می اندیشد (تفکر) و به جهان نگاه می کند و می نگرد. (نگرش)

از مهمترین سبکهای شناختی یادگیری کدامند؟

• ۱- سبکهای وابسته به زمینه و نایسته به زمینه

• وابسته به زمینه → ← نایسته به زمینه

از مهمترین سبکهای شناختی یادگیری کدامند؟

• ۲- سبکهای تکانشی و تأملی

• تکانشی → ← تأملی

-
- دوست نزدیک تر از من به من است
 - وین عجب تر که من از وی دورم
 - چه کنم با که توان گفت که دوست
 - در کنار من و من محجورم (سعدی)

از مهمترین سبکهای شناختی یادگیری کدامند؟

۳- سبکهای همگرا،

واگرا، جذب کننده

وانطباق یابنده: توسط

کلب؛ این سبکها با نوعی

الگوی فرایند یادگیری به

مانند شکل روبرو همخوانی

دارد:

ادامه توضیحات مربوط به سبک یادگیری کلب

- کلب و فرای با توجه به الگوی اسلاید قبلی: دو بعد و ۴ شیوه یادگیری معرفی می کنند:
- بعد اول شامل دو شیوه یادگیری تجربه عینی در مقابل مفهوم سازی انتزاعی
- و بعد دوم شامل دو شیوه یادگیری آزمایشگری فعال تر مقابل مشاهده تأملی

ویژگی های افرادی که شیوه یادگیری تجربه عینی دارند:

- ۱- از تجارب خاص می آموزند
- ۲- با دیگران ارتباط برقرار می کنند
- ۳- نسبت به احساس خود و افراد دیگر حساس هستند

ویژگی های افرادی که شیوه یادگیری مفهوم سازی انتزاعی دارند:

- ۱- بر تحلیل منطقی از اندیشه ها تأکید می کنند
- ۲- در کارهای خودشان طرح ریزی نظام دار به کار می بندند
- ۳- با توجه به درک و فهم اندیشمندانه از امور عمل می کنند.

ویژگی های افرادی که شیوه یادگیری آزمایشگری فعال دارند:

- ۱- توانایی انجام دادن امور
- ۲- ریسک کردن
- ۳- تأثیر گذاشتن روی دیگران از راه عمل کردن

ویژگی های افرادی که شیوه یادگیری مشاهده تأملی دارند:

- ۱- مشاهده دقیق قبل از دآوری
- ۲- دیدن امور از زوایای مختلف
- ۳- جستجو برای کسب معانی امور

• خدا قوت عزیزان!